

KIÁLLÍTÁS

Dinasztikus gombok

A realista regényirodalom legnagyobbjai úgy tartották, hogy az igazi polgárcsaládok története három nemzedéken át ível: az első megszerzi a vagyont, a második megtartja, a harmadik pedig elherdálja. Nos, a Massányi családban, ellentétben a Thibault-kkal, Forsyte-okkal és Buddenbrookokkal, ez is másképpen van. A harmadik generáció ahelyett, hogy herdálna, összegyűjt mindent, amit az elődök megteremtettek, utánajár a család- és cégtörténetnek, régi okleveleket és helyszínrájzokat böngész, tárgyakat ment és újít fel, végül pedig megalakítja a dinasztia legendáriumát. Létrehoz egy családi múzeumot, amely egy mára szinte elfeledett és többé-kevésbé megszűnt foglalkozásnak is méltó emléket állít.

Azért vagyunk a világon,

hogy valahol otthon legyünk benne – így hangzik Tamási Áron elhíresült mondata, amelyhez a magam részéről annyit tennék hozzá, hogy csak akkor tudunk igazán otthon lenni a jelenünkben, ha igazi polgárként otthon vagyunk a múltunkban is. Ha értjük és tudjuk, miért és hogyan jutottunk oda, ahová.

Aki végignézi ezt a kiállítást, ott, a Szatmár utcában, az nemcsak egy család- és ipartörténeti kurzust végezhet így el, de Magyarország elmúlt nyolcvan esztendejéről is jellegzetes képet alkothat. Hiszen ez a cég, amelyet mostantól nevezünk mi is Gombdinasztiának, voltaképpen nem folyamatos sikertörténet, hanem bukások és újraindítások váltakozó története. Bukásoké, amelyeket a történelem mér a családra, és újraindításoké, amelyeket

e három nemzedék minden tagja tisztelettel parancsoló szívóssággal csinált végig.

KOVÁCSKY DANIEL FELVÉTELE

Egy cég, amely túlélte a háborút, a kollektivizálást, a rendszerváltást és a világválságokat. Egy cég, amely – tekintünk ezt mélyen jelképeknek – jobbára pincében működött. Többek között ebben a pincében, itt, ahol most emlékmúzeuma nyílik: miközben a földszint

magasságában ma is dübörögnek a gépek. (Na jó, a dübörögnek azért túlzás.

Legyen zümmögnek, és nem ismerjük egymást.)

Áldás ez, vagy csapás, beleszületni egy ilyen családba? Nyilván egyszerre mindkettő. Megvéd és magához láncol, felszabadít és rabul ejt egy ilyen lehetőség.

Massányi Kingáról más-

fél évtizede senki se gondolta volna, hogy egyszer ő veszi vállára a családi vállalat

vezetésének terheit. Minden érdekelte a világon, a céget kivéve. Most meg, lám, már a Gombdinasztia áll gondolkodásának középpontjában. Irányítja a céget, a megújulás lehetőségein töri a fejét, és még arra is marad energiája, hogy létrehozza ezt a múzeumot, így tisztelve az ősök előtt, és mutatva utat a leszármazottaknak, akik e pillanatban (a hagyományos családi koreográfiának

megfelelően) még el sem tudják képzelni, hogy egyszer ők is gombászok legyenek, mint a felmenőik.

Pedig úgy lesz.

JOLSVAI ANDRÁS